

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Az Európai Elsőfokú Bíróság alapjaiban fenntartotta a Bizottság ítéletét a Microsoft ügyben

Az Európai Elsőfokú Bíróság (EFB) szeptember 17-én meghozta régen várt ítéletét a Microsoft ügyben. A Bizottság döntését annak csaknem minden elemében megerősítő ítélet a Bíróság részéről az Európai Közösséget létrehozó szerződés (EKSz) 82. cikk alkalmazási gyakorlatára, a szellemi alkotások jogára, valamint a fogyasztók választási lehetőségének kiszélesedésére egyaránt nagy hatással lesz.

2004. március 24-én az Európai Közösségek Bizottsága határozatot fogadott el, amelyben megállapította, hogy a Microsoft az EKSz 82. cikkét megsértve két különböző magatartás tanúsításával visszaélt erőfölényével. A Bizottság továbbá 497 millió Eurót meghaladó bírságot szabott ki a cégóriással szemben.

A Bizottság által szankcionált első magatartás az volt, hogy a Microsoft az 1998 októbere és a határozat meghozatalának időpontja közötti időszakban megtagadta az „interoperabilitáshoz (együtműködéshez) szükséges információk” versenytársak részére történő átadását, valamint nem adott engedélyt versenytársainak ezen adatok felhasználására, amennyiben azok a Microsoft termékeivel versengő terméket akartak kifejleszteni és forgalomba hozni. A Bizottság korrekciós intézkedésként kötelezte a Microsoftot, hogy tegye hozzáférhetővé minden olyan vállalkozás részére a kliens-szerver, valamint a kiszolgáló szerverek közötti kommunikációs protokolljainak „specifikációit”, amely a munkacsoportszerverekhez való operációs rendszereket kíván fejleszteni és forgalmazni. Ezáltal lehetőség lenne a munkacsoportszerverekre olyan új operációs rendszereket kifejleszteni, amelyek kommunikálni tudnának a Windows operációs rendszerrel működő számítógépekkel és szerverekkel.

A második szankcionált magatartás a Windows operációs rendszer és a Windows Media Player médialejátszó közötti árukapcsolás volt. A Bizottság álláspontja szerint ez a magatartás befolyásolta a versenyt a médialejátszók piacán. A Bizottság e tekintetben arra kötelezte a Microsoftot, hogy hozza forgalomba a Windows operációs rendszer Windows Media Player nélküli változatát.

A Bizottság annak érdekében, hogy ellenőrizni tudja a határozat betartását egy ún. ellenőrző ügygondnok kinevezésére kötelezte a Microsoftot. A biztossal kapcsolatos valamennyi költséget a cégóriásnak kellett volna vállalnia. A biztost a Microsoft által javasolt személyek közül a Bizottság választotta volna ki, aki ezt követően a cég minden adatához, helyiségéhez, termékéhez és a releváns forráskódokhoz hozzáférhetett volna.

Mindezen magatartási kötelezések mellett szabta ki a Bizottság a 497 millió Eurós – akkor rekordnak számító – bírságot, amelyet a Microsoft be is fizetett.

2004. június 7-én a Microsoft keresetet indított az Elsőfokú Bíróság előtt e határozat megsemmisítése, illetve a vele szemben kiszabott bírság jelentős csökkentése iránt. A mostani ítéletében, amelyre a versenyjoggal foglalkozó szakemberek már régóta várokoztak, az EFB lényegében mindkét szankcionált magatartás tekintetében fenntartotta a bizottsági határozatban foglaltakat és nem csökkentette a kiszabott bírságot sem.

Az interoperabilitás kapcsán a Bíróság kifejtette, hogy az ítélet szerint a Microsoftnak nem a szellemi tulajdon jog szempontjából érzékenynek tekinthető forráskódokat, hanem csak bizonyos protokollok specifikációit kell megadnia a versenytársainak, ezért megalapozatlan a Microsoft azon féltelme, hogy a versenytársak az adatok birtokában „klónozhatnak” az általa kifejlesztett operációs rendszert.

A Bíróság a protokoll specifikációk kiadásának megtagadásával kapcsolatosan leszögezte, hogy habár minden egyes vállalkozás szabad választása, hogy kivel lép üzleti kapcsolatba, bizonyos esetekben a szolgáltatás visszautasítása visszaélésnek minősül. Visszaélés történik, ha a szellemi alkotás tulajdonosa elzárkózik a harmadik féllel történő szerződéskötéstől és ezzel egyidejűleg az alábbi három feltétel teljesül:

1. ha a visszautasítás egy olyan terméket vagy szolgáltatást érint, amely nélkülözhetetlen a szomszédos piacon végzett tevékenységhez,
2. ha a visszautasítás olyan természetű, amely kizár minden lehetséges versenyt, továbbá
3. ha a visszautasítás megakadályozza olyan új termékek megjelenését a piacon, amelyekre fogyasztói igény lenne.

Mivel a Microsoft mindhárom feltételt kimerítette, a Bíróság helyben hagyta a Bizottság azon határozatát, miszerint az óriáscég visszaélt erőfölényes helyzetével.

A Windows és a Media Player tiltott árukapcsolása vizsgálatokor pedig a Bíróság megállapította, hogy a Bizottság az ítéletében az EK jogával teljes összhangban járt el. A tiltott árukapcsolás mindhárom feltételét megvalósította ugyanis a Microsoft: erőfölényes piaci helyzetét kihasználva a kliens személyi számítógép operációs rendszereinek piacán két különböző terméket úgy kapcsolt össze, hogy a fogyasztóknak nem volt választási lehetőségük külön megvásárolni a termékeket. Az EFB rámutatott, hogy helyesen állapította meg a Bizottság, hogy két külön termék összekapcsolásáról van szó, ugyanis a Windows egy rendszer szoftver a Media Player pedig egy alkalmazás szoftver. A külön vásárolhatóság szempontjából pedig nem releváns, hogy a Media Playerért nem kell külön fizetni és a fogyasztók nincsenek kötelezve a használatára, ugyanis csak az számít, hogy nincs lehetősége a vásárlóknak arra, hogy csak az egyik szoftvert vegyék meg.

Az EFB az ellenőrző biztos kinevezését azonban hatáskör túllépésnek tartotta és ezért az ítélet ezen pontját megsemmisítette. A Bíróság az indoklásban kifejtette, hogy a Bizottságnak nincs joga hatalmát harmadik félre átruházni, így nem jogosíthatja fel a biztosot arra, hogy minden adathoz hozzáférjen, a vállalatra pedig nem háríthatja a biztos vizsgálódásának költségeit, ugyanis a Bizottságot terheli az ítélete betartásának ellenőrzése.

Az ítélet mérföldkőnek tekinthető a szellemi alkotások joga és a versenyjog kapcsolatában. Hatására várhatóan megnyílik a verseny a high-tech iparban és ezzel együtt bővül a vásárlók választási lehetősége is. A Bizottság üdvözölte az EFB döntését, viszont sajnálkozását

fejezte ki amiatt, hogy az elmúlt három év alatt, amíg tartott a pereskedés 40%-ról 80%-ra nőtt a Microsoft részesedése a munkacsoport szerver operációs rendszer piacon.

Budapest, 2007. szeptember 24.

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>